

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milady Haplové a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **I. A.**, zastoupený Jiřím Šrámkem, advokátem se sídlem Rumburk, Palackého 205, proti žalovanému: **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 340/2003 – 28 ze dne 8. 12. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadá žalobce (dále též stěžovatel) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-3553/VL-07-04-2003 ze dne 5. 8. 2003. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a bylo rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahují překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel žádné azylově relevantní důvody v řízení neuvedl. V zemi původu nebyl pronásledován z důvodu příslušnosti k určité skupině obyvatel, rase, náboženství či pro zastávání politických názorů, nesplňuje tudíž zákonné podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Žalobce neuvedl žádné důvody nutné pro možnou úvahu o udělení azylu z humanitárních důvodů. Tvrzený odůvodněný strach z pronásledování z národnostního a rasového důvodu uvádí žalobce poprvé v žalobě, o tomto

údajném problému se nezmínil ani v žádosti o udělení azylu, ani v pohovoru k ní. Nelze proto správnímu orgánu vytýkat, že se touto námitkou nezabýval. Z žádného ustanovení zákona o azylu totiž nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ust. § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Neobstojí nakonec vysvětlení, proč se o pronásledování nezmínil v azylovém řízení, a to že z domova není zvyklý uvádět státním orgánům vše podle pravdy. S ohledem na skutečnosti stěžovatelem původně tvrzené je jeho jednání nutno posoudit jako účelové a v rozporu s podstatou institutu azylu. Vzhledem k uvedenému se na žalobce nevztahuje ani překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Kasační stížností napadá stěžovatel rozhodnutí krajského soudu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel opakuje skutečnosti uváděné v žalobě, a to že opustil zemi původu zejména pro obavy z pronásledování z národnostního a rasového důvodu. Nesouhlasí dále s hodnocením politické a společenské situace v Makedonii správním orgánem tak, jak vyplývá ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA z března 2002. Skutečná situace v Makedonii je daleko dramatičtější a neustále dochází k pronásledování etnických Albánců. Mnohokrát měl stěžovatel v zemi původu oprávněné obavy o svůj život a zdraví, když mu bylo vyhrožováno fyzickou likvidací. Z uvedených důvodů se pak na stěžovatele vztahuje i překážka vycestování.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 28. 2. 2005 popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu byla žalobcem podána dne 24. 7. 2003, pohovor k žádosti byl proveden dne 4. 8. 2003 v přijímacím středisku V. L. na žádost stěžovatele v jazyce albánském za přítomnosti tlumočníka. Zemi původu opustil stěžovatel dne 10. 11. 2002 s úmyslem dostat se za příbuznými do Německa. V ČR mu však byl odcizen cestovní pas, a po dvojím marném pokusu o překročení státních hranic do Německa zde požádal o azyl. V Makedonii žádné problémy se státními orgány neměl, ale nelíbí se mu tam. Nicméně kdyby měl pas (který si v ČR nemůže vyřídit), odjel by domů.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Argumentace stěžovatele se opírá o tvrzení, že azylově relevantní důvody v řízení o žádosti o udělení azylu netvrdil, protože z domova není zvyklý uvádět státním orgánům vše podle pravdy, „aby si celou situaci ještě nezhoršil“. Z toho důvodu o svém pronásledování z národnostních a rasových důvodů v řízení před správním orgánem pomlčel a svou žádost odůvodnil pouze tím, že nemá cestovní pas a že se mu v Makedonii nelíbí. Pomine-li Nejvyšší správní soud, že uvedeným tvrzením stěžovatel sám podrývá svou důvěryhodnost, když nadále není zcela zřejmé, je-li nové tvrzení o jeho pronásledování možné označit jako „podle pravdy“ či nikoli, resp. podle jakého klíče je třeba určovat, která stěžovatelova tvrzení jsou

předkládána s obavou, aby si celou situaci ještě nezhoršil (a je třeba k nim z toho důvodu nepřihlížet) a která nikoli, je v dané věci především třeba aplikovat ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož vychází soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Opíral-li stěžovatel svoji žádost o udělení azylu tím, že se mu nepodařilo překročit hranice s Německem a domů se vrátit nemůže, protože nemá pas, pak zřetelně nebyly splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a nemohla být na stěžovatele vztažena ani překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Správní orgán tak na podkladě zjištěného skutkového stavu rozhodl zcela správně, neudělil-li stěžovateli azyl, resp. rozhodl-li, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování.

Co se týče nesprávného hodnocení politické a společenské situace v zemi původu stěžovatele, resp. jeho pronásledování z rasových a národnostních důvodů, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se jedná o tvrzení ryze účelová, vedená čistě potřebou „strategie obhajoby“. Výpovědi stěžovatele v průběhu řízení před správním orgánem jsou plně ve shodě s jeho jednáním, resp. s průběhem událostí (odcizení pasu, pokusy o překročení hranic do Německa, ...). Není tedy důvod pokládat tyto za pouze částečně pravdivé. Tvrzení, že hlavním důvodem, proč se stěžovatel nechce do Makedonie vrátit, je nedodržování základních lidských práv, je pak s výše uvedenými výpověďmi v příkrém rozporu („Já žádám o azyl kvůli tomu, že nemám doklady a domů nechci, protože se mi tam nelíbí.“) a Nejvyšší správní soud je proto posoudil jako nevěrohodné.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, prokazatelné náklady řízení o kasační stížnosti mu však nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. ledna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

